

Največji slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah
Velja za vse leto ... \$3.50
Za pol leta \$2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian daily
in the United States
Issued every day except Sundays
and Legal Holidays.
50,000 Readers

Telephone: CORTLANDT 4687.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

Telephone: 2676 CORTLANDT.

NO. 284. — ŠTEV. 284.

NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 4, 1918. — SREDA, DECEMBRA, 1918.

VOLUME XXVI. — LETNIK XXVI.

Friderik Viljem

FRIDERIK VILJEM JE ŠE VEDNO NEMŠKI PRESTOLONASLEDNIK. — VEDEL JE ŽE NAPREJ ZA PORAZ. — PRI MARNI JE BIL IZID VOJNE ODLOČEN. — NI SI ŽELEL VOJNE. — NAPADI NA VERDUN SO BILI POGREŠEK. — OBČUDUJE WILSONA. — DELAL BO KOT NAVADEN DELAVEC.

Oosterland, Nizozemsko, 3. dec. — "Odpovedal se nisem ničemu in nisem podpisal nikake listine." Tako je odgovoril na vprašanje zastopnika Ass. Press Friderik Viljem Hohenzollern, ki se vedno nosi naslov nemškega prestolonaslednika, na otoku Wieringen, kjer je interniran od časa, ko je prišel čez mejo iz Nemčije.

polago. Pri tretji priliki je bil moj naskok prve tri dni uspešen. toda nisem imel potrebne podpore. Vedel sem, da je bil naskok na Verdun pogrešek. Napasti bi morali vzhodno od Verduna, kjer smo imeli veliko več prilike za uspeh."

"Ako pa se nemška vlada odloči", je nadaljeval, "da postavi republiko po vzgledu Združenih držav ali Francije, tedaj bom popolnoma zadovoljen in se bom vrnil v Nemčijo kot navaden državljani ter bom delal vse, da pomagam domovini; srečen bom celo ako bom delal v tovarni kot delavec."

Friderik Viljem je rekel, da je nemški generalni štab napravil mnogo napak, zadnje v ofenzivi marec 1918. Ludendorff je bil po njegovem zatrdila vodilni duh vojne, Hindenburg je bil samo po imenu poveljnik.

Zasedaj je v Nemčiji še vse kaotično, toda upam, da se bodo stvari same uredile."

Ludendorff s svojim štabom je vedno podočeval moč nasprotnika, ravno tako ni mislil, da bi Amerika dala tako vojaško silo, kakor jo je v resnici. Rekel je tudi, da zelo spoštuje in občuduje predsednika Wilsona, o katerem tudi upa, da bo naklonil pravico nemškemu narodu. Svoja izjavljanja je končal z besedami:

"Na vprašanje, kaj smatra za odločilni faktor v vojni, je odgovoril:

"Vsako ponižanje naroda, ki šteje 70 milijonov duš, bi pustilo za seboj željo po maščevanju. Tak narod ne more biti uničen. Pogoji premirja so zelo strogi in se ne morejo izpolniti, ker so zavezniki vzeli velik del prevoznih sredstev."

"Že v oktobru 1914 sem bil prepričan, da smo izgubili vojno. Naš položaj sem smatral brezupnim po bitki ob Marni, katere ne bi bili nikakor izgubili, ako naši šefi generalnega štaba ne bi bili postali nervozni.

"Na vprašanje, ako Nemčija, ako bi zmagala, ne bi stavila še strožjih pogojev, je rekel, da ne bi. Glede brest-litovskega mira je rekel, da so morali biti pogoji zaradi tega tako strogi, ker je imela Nemčija opraviti z bolj ševiki.

Poskušal sem nasvetovati generalnemu štabu, da prosim za mir tudi z velikimi žrtvami, pa če se mora odstopiti tudi Alzacija in Lotarinška. Toda povedalo se mi je, naj se brigam za svoje zadeve in naj omejim svoje delovanje na to, da poveljujem svojim armadam. O tem imam dokaze."

Glede zračnih napadov in bojevanja s podmorskimi čolni je rekel: "Zračni napadi na London in druga mesta ter veliki topovi, ki so se rabili proti Parizu, so bili brez pomena z vojaškega stališča in v resnici so bili ničevi. Poveljnikom podmorskih čolnov so dajali povelja razni častniki, ki se šli predaleč. Glede zračnih napadov sem pred dvema letoma svetoval mednarodni sporazum, po katerem bi bili zračni boji omejeni samo na vojno cono. Toda moj nasvet so prezrli. Zopet mi je bilo rečeno, da je moj posel poveljevati armadam."

O razpadu nemške vojaške sile je rekel, da ga je povzročila lakota v notranjosti dežele in tudi vedno naraščajoča moč zavezniških armad, odkar je stopila v vojno Amerika; od tedaj je nemška armada izgubila svoje zaupanje na končni uspeh.

"Moji vojniki, katere sem ljubil, in s katerimi sem neprenehoma živel in kateri, mislim, danes smem reči, so me ljubili", so se ju naško borili do konca in če se je bilo tudi nemogoče vstavljati nasprotniku. Miru niso imeli nikdar in v časih je imela divizija samo 600 pušk. Tem so stale nasproti sveže zavezniške čete, med katerimi so bile ameriške divizije po 27 tisoč vojakov."

Ko je cesar odpotoval iz Nemčije, sem bil pri svoji armadi. Vprašal sem berlinsko vlado, ako želi, da obdržim poveljstvo. Odgovor je bil nikalen insem mogel več voditi svojih armad pod poveljstvom delavskih in vojaškega sveta.

Prinec je rekel, da so napravili nemški diplomati velike napake, ker niso spoznali stališča dežele, v kateri so se nahajali in so napadno razlagali mnenje v drugih deželah.

Nato sem brez ovire prišel na Nizozemsko. Bilo ni streljanja, ni bombardiranja. Zapustil sem armado z največjim obžalovanjem ko sem enkrat tako dolgo živel s svojimi vojniki v zakopih.

Prinec živi popolnoma priprosto na otoku, pogovarjač se s tamšnjimi prebivalci in ga nekdeček uči nizozemskega jezika. Njegova žena ne bo prišla za njim, temveč bo ostala v Berlinu, kjer nadzoruje vzgojo svojih otrok.

V Nemčiji nisem bil že eno leto. Od začetka vojne sem vzel samo trikrat ali štirikrat dopust po 14 dni.

Prinec je rekel, da so napravili nemški diplomati velike napake, ker niso spoznali stališča dežele, v kateri so se nahajali in so napadno razlagali mnenje v drugih deželah.

V nasprotju s trditvami, ki so razširjene zunaj, nisem nikdar želel vojne in sem smatral trenutek nepripravnim. Nikdar nisem bil vprašan za svet in poročilo o kronskem svetu, da se je vršil v Berlinu, da odloči glede vojne, zaničjem pod prisego. Ko je bilo izdano povelje za mobilizacijo sem se nahajal v nekem kopališču.

Prinec je rekel, da so napravili nemški diplomati velike napake, ker niso spoznali stališča dežele, v kateri so se nahajali in so napadno razlagali mnenje v drugih deželah.

Tudi moj oče, o tem sem prepričan, si ni želel vojne. Ako bi bila hotela iskati Nemčija najlepšo priliko za vojno, tedaj bi si bila izvolila dobo burske ali pa rusko-japonske vojne.

Prinec je rekel, da so napravili nemški diplomati velike napake, ker niso spoznali stališča dežele, v kateri so se nahajali in so napadno razlagali mnenje v drugih deželah.

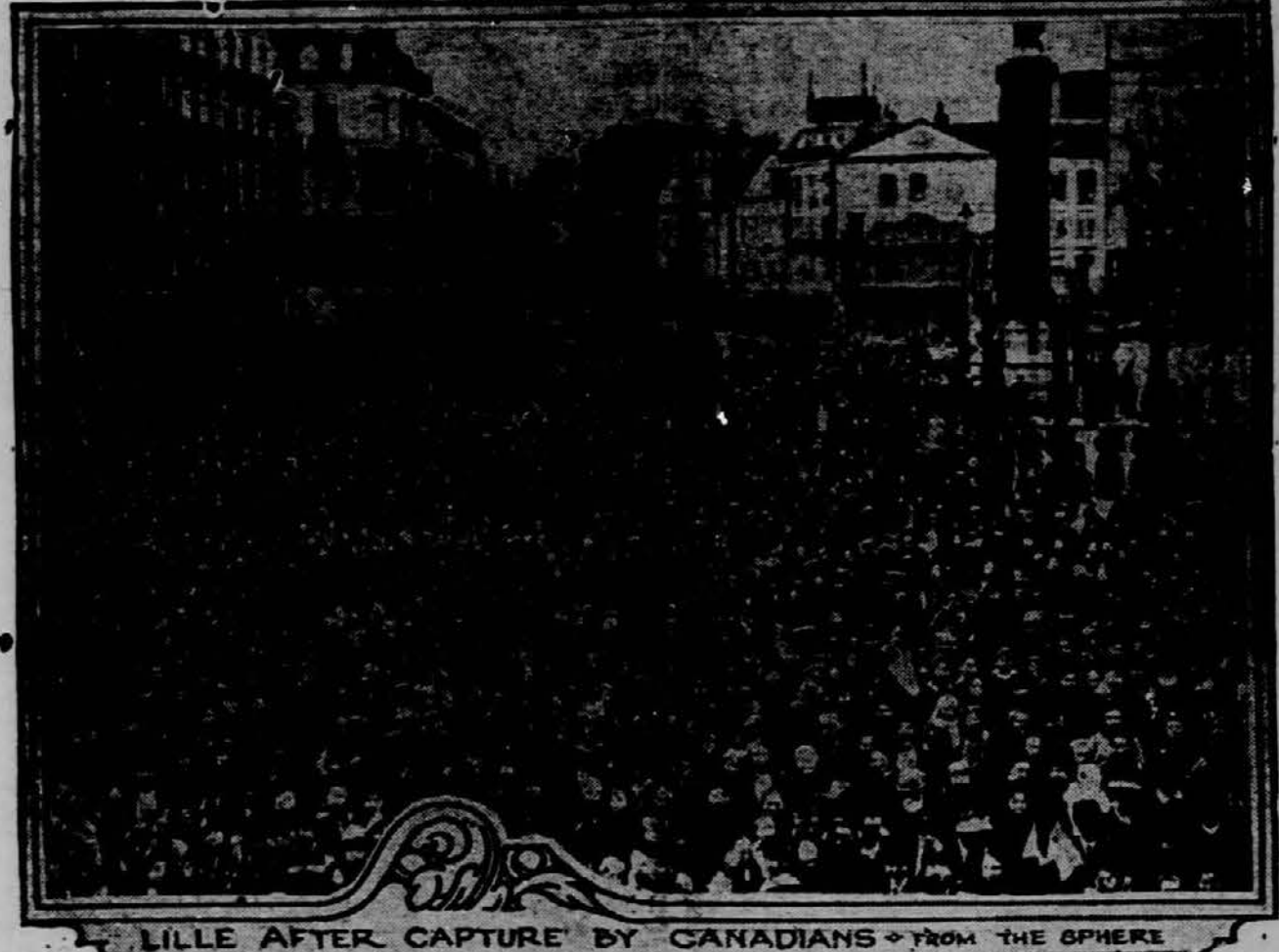
Od početka sem bil gotov, da bo šla Anglija v vojno. Tega mnenja pa ni bil princ Henrik in drugi člani moje družine.

Prinec je rekel, da so napravili nemški diplomati velike napake, ker niso spoznali stališča dežele, v kateri so se nahajali in so napadno razlagali mnenje v drugih deželah.

Ljudje vsrvaajo na-me krivdo nad polomom pri Verdunom. Toda dvakrat sem se protivil napadom s armadami, ki so bile na raz-

ima jo jutri, v četrtek, 5. decembra sejo v dvorani "Danice", 92 Hamburg Ave., Brooklyn, N. Y., da se pogovore, kako se bodo nabirali darovi za pomoč našim vojničkim bratom in sestram v domovini.

LJUDSKE MNOŽICE V LILLE PO OPROŠČENJU MESTA.

LILLE AFTER CAPTURE BY CANADIANS FROM THE SPHERE

Avstr. republika

Nove avstrijske republike so si v laseh. — Nočejo trgovati med seboj. — Laste si železniški material.

Dunaj, Avstrija, 3. decembra. "Povračilo" je postala ena najbolj važnih besed v republikah prejšnje avstro-ogrske države. Na Dunaju sneži, ima pa premogamo samo za dva tedna, ker Čehi ne marajo trgovati z nemško govorečimi mesti in ker Čehi ne marajo pošiljati premoga v Avstrijo.

Poljaki kontrolirajo tudi oljnat vrelce v Galiciji. Čehi bodo najbrže dobivali petrolej iz Združenih držav. Avstrijski Nemci nazivajo Čeha ljubljence entente.

Dunaj je dobil malo zalogo živeza iz Ogrske, toda po skrajno visoki ceni: \$50,000 za 20,000 funtov ali več kot \$2,000 za funt. Kos čokolade, ki je manjši kot ameriški srebrni dolar, stane \$3. Primanjkuje tudi masti in svinjina se prodaja po \$3 funt.

Za več kot en mesec vsaka republika skuša dobiti kolikor mogoče največ železniške opreme iz sosedne republike. Iz ene dežele ne pošiljajo železniških voz v drugo deželo, ker se boje, da se ne bi več vrnil.

Ravno tako je glede denarja. Rabi se še po vseh deželah prejšnji avstro-ogrski denar in nobena republika ga ne pošilja preko meje, ker se boji, da bi potem ostala brez nje.

Na vsaki meji se preiskujejo potniki in njihova prtljaga. Ako se pri kom najde velika svota, mu jo uradniki vzamejo in dajo o tem potrdilo.

Jugoslav Information Bureau

Večkrat smo že povdarjali potrebo ustanovitve informacijske pisarne glede naših narodnih zadev. Sedaj je ta pisarna v New Yorku in je tekoma par tednov dosegla že velike uspehe.

Čehi so se odrezali velike zaloge živeza, ki so bile namenjene za avstrijsko nemško republiko. Kako naglo Čehi zasedajo češko-slovaške dežele, je razvidno iz tega, da je pred kratkim nek ženska potovala z Dunaja v Rab, 50 milj jugovzhodno od Dunaja, pa je tam že našla češko-slovaško vojaštvo.

Neprestano se zglašajo v nji zastopniki velikih in uplivnih newyorških listov ter prosijo informacij. Uradniki jim povedo resnico katero potrdijo z nepobitnimi dokazi: zemljevidi, zgodovinskimi in zemljepisnimi podatki.

Čehi so se odrezali velike zaloge živeza, ki so bile namenjene za avstrijsko nemško republiko. Kako naglo Čehi zasedajo češko-slovaške dežele, je razvidno iz tega, da je pred kratkim nek ženska potovala z Dunaja v Rab, 50 milj jugovzhodno od Dunaja, pa je tam že našla češko-slovaško vojaštvo.

Newyorški dnevniki pišejo sedaj drugače o našem vprašanju. Dosegajo se slišati samo en glas — namreč italijanski — ter so uravnali po tem svoje pisanje.

Čehi so se odrezali velike zaloge živeza, ki so bile namenjene za avstrijsko nemško republiko. Kako naglo Čehi zasedajo češko-slovaške dežele, je razvidno iz tega, da je pred kratkim nek ženska potovala z Dunaja v Rab, 50 milj jugovzhodno od Dunaja, pa je tam že našla češko-slovaško vojaštvo.

Zadnja štiri leta ni še noben newyorški časopis zapisal, da živi v Istri, Dalmaciji in na Primorskem slovenski oziroma hrvaški narod, ki zahteva zase svojo zemljo ter je pripravljen žrtvovati vse, samo da je ne dobi Italijan.

Čehi so se odrezali velike zaloge živeza, ki so bile namenjene za avstrijsko nemško republiko. Kako naglo Čehi zasedajo češko-slovaške dežele, je razvidno iz tega, da je pred kratkim nek ženska potovala z Dunaja v Rab, 50 milj jugovzhodno od Dunaja, pa je tam že našla češko-slovaško vojaštvo.

Toda v zadnjem času se je vse izpremenilo. — Časopisje priobčilo članke o našem teritorialnem vprašanju, in tako se "ameriška javnost vedno bolj prepričuje, da Italijani niso na pravem stališču.

Čehi so se odrezali velike zaloge živeza, ki so bile namenjene za avstrijsko nemško republiko. Kako naglo Čehi zasedajo češko-slovaške dežele, je razvidno iz tega, da je pred kratkim nek ženska potovala z Dunaja v Rab, 50 milj jugovzhodno od Dunaja, pa je tam že našla češko-slovaško vojaštvo.

Pisarna bi pa napravila še veliko več, če bi imela na razpolago malo več sredstev. Nabralo se je sicer par sto dolarjev, toda to ni kakor ne zadostuje. Pomisliti je namreč treba, da je dovolil italijanski parlament za propagandne petdeset milijonov lir, dočim nam pisarna niti petsto dolarjev.

Čehi so se odrezali velike zaloge živeza, ki so bile namenjene za avstrijsko nemško republiko. Kako naglo Čehi zasedajo češko-slovaške dežele, je razvidno iz tega, da je pred kratkim nek ženska potovala z Dunaja v Rab, 50 milj jugovzhodno od Dunaja, pa je tam že našla češko-slovaško vojaštvo.

Pričetek konference

Zavezniki bodo najbrž v teku treh dni določili datum sestanka mirne konference.

Ultimatum Focha

Maršal Foch je poslal Nemčiji ultimatum in Erzberger je odgovoril, da Nemčija ne more odposlati lokomotiv v teku 24 ur. — Rok je že potegel.

Pariz, Francija, 3. decembra. — Celi Pariz špekulira glede dneva, ko se bo pričela mirovna konferenca. Najbolj skrbna povpraševanja pa niso mogla vreči kaj luči na to vprašanje. Pred par dnevi se je objavilo v listih, da se bo sestala mirovna konferenca dne 16. decembra in da so zavezniki sklenili ne pripustiti nemške delegate k razpravam, s čemur hočejo reči, da bodo zločinci enostavno zaslišani ter sprejeli sodbo, ne da bi se jim preje povedalo od strani zmagovalcev, kake pogoje morajo podpisati.

London, Anglija, 3. decembra. Maršal Foch je poslal nemškemu mirovnim delegatom ultimatum, v katerem zahteva, naj preda Nemčija ostalo zalogo lokomotiv kot domenjeno. — Tako se poroča v brzojavki na Exchange Telegraph iz Kodanija, kamor je prišla vest iz Berlina.

Dosti je vzroka za domnevanje da zavezniki še niso prišli do sklepa glede teh točk, dasiravno je zelo vrjetno, da bodo storili to v teku dveh ali treh dni, če ne že v teku naslednjih 24 ur.

Matija Erzberger, vođa nemške komisije za premirje, je izjavil, da Nemčija tega ne more storiti ter je obenem naprosil za odlof. Ultimatum je potekel v ponedeljek zjutraj ter še ni znano, kaj je bila posledica tega.

Dve pojasnili se lahko navede za različna neavtorizirana poročila ki so se pojavila v časopisju v teku zadnjih par ur. V prvi vrsti je bil naenkrat odpravljena cenzura v različnih smereh, vsled česar ni treba več navedenih dejstev smatrati kot močee odobrenih od vlade.

V neki Reuter-jevi brzojavki iz Berlina danes zjutraj se potrjuje odposliljatev ultimatum na Nemčijo z rokom štiriindvajsetih ur. Nemški časopisi, — tako se glasi v brzojavki, — dajejo izraza upanju, da bo doba premirja podaljšana in da bodo zavezniki najbrž zasedli Nemčijo.

Drugič pa veliko ljudi vsled pomankanja resničnih informacij domneva, da se bodo mirovne konference pričele dne 16. decembra, kajti na dotični dan bo potekel rok premirja.

Vse kaže, da Nemci ne bod v stanju izročiti vseh 5000 lokomotiv kot določeno v pogodbi za premirje z dne 17. decembra, soglasno z "Matin". Mogoče pa je, da bodo zavezniki dovolili Nemčiji daljši rok. To bo imelo ta učinek, da bodo mirovna posvetovanja zavlečena, kajti pričela se bodo šele potem, ko bodo izpolnjeni vsi pogoji premirja.

Za tako domnevanje pa seveda ni nobenega poudarka. Vspricho sedanjega stanja stvari je povsem vrjetno, da bo sedanje prenehanje sovražnosti raztegnjeno za nadaljnjo dobo premirja. Glede tega se bo nahajala odločitev popolnoma v rokah zaveznikov, kajti Nemci so očitno preslabi, da bi poskusili kak resen odpor.

Razprave med zavezniškimi delegati za mirovno konferenco se bodo pričele najbrž dne 20. decembra ter se jih bo osebno vdeležil predsednik Wilson.

Danes se bo odpeljal predsednik Wilson s svojim spremstvom v Evropo. Brez posebnih ceremonij.

Dogovor kot se ga namaja v ultimatu maršala Focha, je vsebovan v členu 7. revidirane pogodbe za premirje, ki je bila podpisana od delegatov vojskujočih se dne 11. novembra. t. l. Soglasno s to točko se je Nemčija obvezala izročiti zaveznikom 5000 lokomotiv ter 150,000 železniških vozov.

Washington, D. C., 3. decembra. Danes ponoči so se odpeljali v New York predsednik Wilson, državni tajnik Lansing, bivši poslanik White ter veliko drugih uradnikov. Odpeljali so se s posebnim vlakom. Zgodaj zjutraj se bodo krcali na parnik "George Washington", ki jih bo prevedel v Evropo.

Za izvršenje te klavzule je bilo določenih 31 dni. Na podlagi tega bi morala Nemčija predati omejeni materialj od 12. decembra. Fochov ultimatum je odgovor na poskus od strani nemških mirovnih delegatov, da bi dobili za Nemčijo odlog ter ublaženje zahtev.

Prošnja Erzbergerja za odlog je le ponovitev njegove pritožbe v času, ko je bilo premirje sklenjeno. Takrat je rekel, da bi bilo izvršenje pogojev za izpraznenje nemogoče, če bi morala Nemčija izročiti ves železniški material, a ta njegov ugovor je naletel na gluha ušesa od strani zaveznikov.

Ob neki drugi priliki, ko so nemški odposlanci prosili za daljši rok za izpraznenje Francije ter zapadnega brega Rena. Maršal Foch pa je to prošnjo absolutno odklonil ter zahteval, naj se podpisano pogodbo izpolni do plicke.

Ladje, ki bodo sprejele predsednika Wilsona, so zbrane v ameriški mornariški bazah pri Brestu in Portlandu, Anglija.

Ladje bodo odplule 1500 milj od obali ter tam pričakale parnik "George Washington" in njegovo spremstvo.

"George Washington" se bo vstavil na Azorih, kjer bo treba torpedne rušilce preskrbeti z o. ljem.

Col. E. M. House, predsednikov svetovalec, ki se že nahaja v Franciji, bo prišel v Brest pozdravit svojo prijateljca.

Pariz, Francija, 3. decembra. — Predsednik Wilson bo dospel v Brest dne 12. decembra popoldne. Sprejeli ga bodo z vojaškimi častmi.

V imenu francoske vlade bodo pozdravili predsednika: zunanji minister Pichon, mornariški minister Leygues in kapitan Andre Tardieu, načelnik generalne komisije francosko-ameriških vojnih zadev.

Predsednikov vlak bo dospel v Pariz zjutraj dne 13. decembra.

Pariz, Francija, 3. decembra. —

POZIV.

V nedeljo, dne 8. decembra se bo vrnil tretji shod Slovenskega Republiканskega Zdrženja v New Yorku in acir v dvorani Newyorškega Hrvatskega Sokola na 341 West 47 St., med 8. in 9. Ave. Začetek ob 2. uri popoldan.

Vabi se vse Slovence in Hrvat iz New Yorka in okolice, da se tega ahoda gotovo vdeležite.

Imena glavnih govornikov, od katerih pričakujemo danes odgovor, bomo priobčili v jutrišnjih številki Glas Naroda.

Na ahodu je vsakemu zajamčena svoboda govora, če se drži reda in pristojnosti.

Obor.

Biabe, Ariz., 3. decembra. — Pet maskiranih roparjev je sinoči umorilo carsinskega uradnika Carlosa Cateugli v Agus v Sonori, Mehika; pri boju sta bila ranjena dva stražnika, nato pa so roparji pobegnili s \$125,000 v plači.

Obor.

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)

Owned and published by

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY.

(a corporation.)

FRANK SAKSER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izveniši nedelj in praznikov.

Za celo leto velja list za Ameriko in za celo leto za mesto New York \$5.00
Canada ..... \$3.50 Za pol leta za mesto New York 3.00
Za pol leta ..... 2.00 Za četrt leta za mesto New York 1.50
Za četrt leta ..... 1.00 Za inozemstvo za celo leto 6.00

GLAS NARODA

("Voice of the People")

Issued every day except Sundays and Holidays.

Subscription yearly \$3.50

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.

Denar naj se blagoviti pošiljati po — Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Telefon: 2876 Cortlandt.

Italjani v pravi luči

Newyorški "Il Progresso Italo-Americano" je dne 3. decembra objavil naslednji protest proti izvajanju govornikov na Jugoslovanskem shodu v Amsterdam Opera House:

I Bolscevichi del Jugoslavismo

Quasi contemporaneamente alla celebrazione della vittoria italiana tenutasi al Lexington Theatre, aveva luogo, domenica scorsa, in un altro teatro di New York, nella Amsterdam Opera House, un comizio di Jugoslavi avente per scopo di contestare all'Italia i diritti di essa sull'Istria e sulla Dalmazia, di protestare, conseguentemente, contro la proclamazione di questi diritti e di lanciare contro la nostra patria, vittoriosa di una nazione formidabile, la minaccia sanguinosa, il ricorso di una nuova strage di San Bartolomeo.

Lo spirito bellicoso dei caporioni di questo meeting potrebbè essere assunto come esemplare dagli scritti eroicomici, ma potrebbè costituire anche un oggetto di analisi per la famiglia degli alienisti. Leva, infatti, il riso il gesto di questi nani rivestiti dell'armatura del gigante e ci riporta gaiamente la memoria alle assemblee dei ranocchi e dei topi ad ai loro preparativi guerreschi descritti nella Batrachiomachia omerica; desta inoltre un sentimento di profonda pietà questo gesto eroicomico il quale rivela una coscienza di diritti che equivale ad una perfetta incoscienza.

Che cosa possiamo noi rispondere all'ordine del giorno dei Jugoslavi della Amsterdam Opera House, costituente un sillabo pazzezzo di 5 proposizioni, ora che abbiamo il pensiero e l'anima freschi di una vittoria strepitosa che ha posto l'Italia al livello delle nazioni temibili?

Ecco: noi non vogliamo farei forti delle ragioni del famoso lupo della favola, perché non è caratteristica della stirpe italiana la ingenerosità e la prepotenza verso i deboli. Ci hanno accusato di fini imperialistici, ma questa leggenda e sfumata colle dichiarazioni di Orlando, coll Patto di Rima e con quella sincera tendenza del nostro governo ad una liberale intesa reciproca.

Noi non vogliamo nemmeno mettere sul tappeto la questione della legittimità dei nostri diritti, perché l'hanno esaurientemente ed equamente discussa i nostri grandi alleati e l'hanno consacrata nell Patto di Londra.

Noi non vogliamo nemmeno prenderci la cura di indagare se i Jugoslavi della Amsterdam Opera House sieno l'espressione di una volontà schiettamente patriottica, o sieno, invece, i rappresentanti di quell'ultimo guizzo dell'anima essenzialmente austriaca che briga ed intriga ancora per intorbidire acque divenute già limpide, nella vana speranza di far risorgere un cadavere.

Noi diciamo loro soltanto una cosa, e la diciamo coll'autorità di un rappresentante del nostro Governo, l'on. Beviione, che ne fu il promulgatore franco e senza sottintesi nel suo discorso pronunciato al Lexington Theatre nelle celebrazione della nostra vittoria: il Patto di Londra sarà osservato fino all'estremo suo limite. Se v'è chi vuole contendere colle armi, venga ure, ma noi ricordiamo a questo manipolo di bolscevichi del jugoslavismo in America, a questa gente, che le nostre armi hanno sollevato dalla polvere dell'abiezione e della schiavitù, che per quanto riguarda noi Italiani non si rinnoverà di certo la favola della serpe in del contadino, poiché prima che essa, dopo essere tornata al calore della vita par la ardenza del nostro sangue, arrivi a morderci il petto, noi le avremo schiacciata la testa.

Quanto alle offese lanciate da questo manipolo di redenti schiavi ribelli contro noi italiani ed all'oltraggio recato, a quanto ci si dice, alla nostra bandiera, domenica, nella sala di un teatro disgraziatamente trasformata in corsia di manicomio, noi ricordiamo a costoro che in questo paese la libertà piena e concessa all'unica condizione del rispetto alle leggi, e ci meravigliamo perciò che la violazione di queste leggi si sia spinta al punto di offendere l'emblema di una nazione che è legata in alleanza coll'America.

Respingiamo con disprezzo gli insulti rivolti a noi, ma protestiamo energicamente contro l'insulto fatto alla nostra bandiera nazionale, e giuriamo che tale atto, se vero come c'è stato riferito, non sfuggirà dalla nostra memoria ne da quella dei nostri fratelli in Italia.

V slovenskem prevodu se glasi to:

Jugoslovanski boljševiki

Skoro istočasno s proslavo italijanske zmage, ki se je vršila v Lexington Theatre, se je vršil v nedeljo zvečer v drugem newyorškem gledišču, v Amsterdam Opera House, shod Jugoslovanov, ki je imel namen odrekati Italiji pravico do Istre in Dalmacije ter protestirati vsled tega proti proglasenju te pravice ter vreči naši domovini, zmagoslavni proti strašnemu narodu, v zobe krvavo pretnjo, namreč ponovitev Setjernejske noči.

Bojevitega duha glavnih predstaviteljev tega zborovanja bi lahko vzeli za uzorce pisci junaško-komičnih pesni, a bi lahko tudi predstavljali predmet za analizo od strani drugih alienistov (zdravnikov za duševne bolezni).

Dejanski vzbujajo smeh kretanje teh pritlikavcev, ki so obločeni v orožje velikanoz ter nam vzbujajo veselo spomine na zborovanja

žab in miši ter na njih vojne priprave kot so opisane v homerski batrachiomahiji (Vojna med žabami in miši). Razven tega pa vzbujata tudi čut globokega sočutja, namreč ta kretanja heroično-komična, ki razkriva pojmovanje pravice, enako popoln nezavesti.

Kaj moremo odgovoriti na dnevni red Jugoslovanov v Amsterdam Opera House, ki predstavlja mešanico blaznih petih predlogov, sedaj, ko sta nam misel in duša polna velikanske zmage, ki je postavila Italijo na stališče narodov, katerih se je treba bati? To je: — Nočemo se poslužiti razlogov slavnega volka v basni, kajti italijanskemu plemenu ni lastna nevelikodušnost ter prepotenza proti slabim. Obsodili so nas imperijalističnih ciljev, a ta bajka je spuleta v zrak vspricho izjav Orlanda, vspricho Rimske pogodbe ter vspricho one odkritosrčne tendence naše vlade z ozirom na liberalen medsebojni sporazum.

Tudi nočemo spravljati na površje vprašanje postavnosti naših pravil, kajti sledijo so na izčrpljiv način ugotovili naši veliki zavestniki ter ja posvetili v LONDONSKI POGODBI.

Tudi nočemo brigati se za to, da bi preiskavali, če so Jugoslovani v Amsterdam Opera House izraz popolne domoljubije volje ali če so nasproti zastopniki onega zadnjega plamenčka pristno in bistveno avstrijske duše, ki se vedno briga in intriguje, da skali že izčiščene vode v praznem upu, da spravi k življenju mrtvo telo.

Rečemo jim le eno stvar ter jim rečemo z avtoriteto onega izmed zastopnikov naše vlade, on. Beviione, ki je bil njen odkriti glasnik tekem svojega govora v Lexington Theatre ob priliki proslave naše zmage:

— LONDONSKO POGODBO SE BO IZVEŠILO DO SKRAJNIH MEJ.

Če je kdo, ki hoče temu nasprotovati z orožjem, naj le pride, a mi opozarjamo to skupino jugoslovanskih boljševikov v Ameriki, mi opozarjamo te ljudi, katere je naše orožje dvignilo iz prahu in suženjstva, da se glede nas Italijanov gotovo ne bo ponovila zgodba o kačji in kmetu, kajti predno se bo prvi posrečilo ugrizniti v prsa potem ko se bo vrnila k življenju vsled gorkote naše krvi, ji bomo že zdobili glavo.

Kar se tiče žalitev, katere nam je vrgla v zobe skupina opravičenih upornih sužnjev in kot se poroča, — skrumitve naše zastave v dvorani gledišča, katero se je žalibog izpremenilo v blaznico, opominjamo one, da se daje v tej zadevi popolno prostost pod ednim pogojem upoštevanja postav ter se čudimo, da se je gnalo krčkatve te postave do točke, da se je žalilo zastavo naroda, ki je zavestnik Amerike.

Z zaničevanjem vračujemo žalitve na naš naslov, vendar pa energično protestiramo proti žaljenju naše zastave ter prisegamo, da ne bo to dejanje, če je resnično kot poročano, izginilo iz našega spomina ter tudi ne onega naših bratov v Italiji.

"Il Progresso".

Naš odgovor

Svoje čitatelje in vse one, ki so dobre volje, opozarjamo, naj natančno in pazno prečitajo ta protest ter tudi naša naslednja izvajanja, katere se tičejo nekaterih posameznosti, ki bi morda kakemu posamezniku, ki je manj orientiran, ne padle takoj v potrebni meri in s potrebno jasnostjo v oči.

Uveljavljamo predvsem, da so Jugoslovani zadnji, ki bi hoteli odrekati Italiji njene zasluge v sedanjih vojni. Jugoslovani so se dejanski veselili vstopa Italije v vojno, kajti vedeli so dobro, da je vstal v moderni, združeni Italiji osvoboditelj ne le za brezštevilna grobodejstva habsburških pandurjev v jugoslovanskem ozemlju, temveč tudi osvoboditelj za krivice, ki jih je moral trpeti italijanski narod sam iz rok istega trinoga.

Haynau in Gyulay nista bila v Italiji pozabljena. Jugoslovani pa so od vstopa Italije v vojno naprej gojili neki strah, ki se je sedaj žalibog izkazal kot upravičen.

Gotovi krogi v Italiji — gotovo ne razred delavcev in contadinov — so si zasanjali Veliko Italijo kot si je zasanjal nemški kajzer Srednjo Evropo. V Veliko Italijo naj bi se vključilo pokrajine, o kateri ne more noben razumen človek trditi, da so italijanske glede naroda, šeg in tradicije.

V svojem ogorčenju polnem protestu pravi "Il Progresso", da so zavestniki vse italijanske zahteve odobrili in posvetili v Londonski pogodbi.

Kot je znano nam vsem, je bila ta slovita Londonška pogodba čena, za katero je stopila Italija v vojno na strani zaveznikov.

Italija, član trozveze, zaveznica Avstrije in Nemčije, je morala pustiti svoje prejšnje zaveznike, kajti v drugem slučaju bi bila odrezana od celega sveta. V Londonški pogodbi, sklenjeni v času, ko je gospodoval še ruski car, ko ni še nihče sanjal, da bodo Združene države kedaj stopile v vojno in še prav posebno ne, da bodo odločilni faktor v celi vojni, se je pripisalo Italiji velik in bistven kos slovenske zemlje, brez katerega kosa je slovenski narod za vedno uničen in izročeni počasnemu hiranju in predčasni smrti.

Na to pogodbo se sklicuje "Il Progresso" in poverjenik italijanske vlade, On. Beviione, je baje izjavil, da se bo točke te pogodbe izvršilo do pičice.

Neodkritosrčnost protesta v "Il Progresso" pa je razvidna iz pripombe, da je vse sumičenje glede imperijalističnih ciljev Italije spuhleto v zrak vspricho izjav Orlanda, vspricho RIMSKO POGODBO in vspricho one odkritosrčne tendence italijanske vlade z ozirom na liberalen medsebojni sporazum.

Vprašamo sedaj naše tovariše pri "Il Progresso", če poznajo najbolj enostavne določbe za privatno in javno življenje?

Po našem mnenju je pogodba, ki je bila zadnje sklenjena glede istega predmeta, veljavna pred vsako drugo pogodbo sklenjeno pred tem. Seveda je treba upoštevati dejstvo, da je bila Londonška pogodba sklenjena z Anglijo, Rusijo in Francijo, dočim so sklenili RIMSKO POGODBO zastopniki zatiranih avstrijskih narodov. Iz tega vzroka se menda v italijanskih krogih domneva, da Italija lahko meniči tebi nič razveljavi RIMSKO POGODBO, ki ji ne obeta toliko kot pa Londonška, sklenjena z državami, ki bodo odločilne pri sklenitvi miru, izveniši Rusijo.

Opominjamo "Il Progresso" še na dejstvo, da je bila Rimska pogodba sklenjena v času, ko se je morala italijanska armada umakniti do Piave in ko je Italija potrebovala zaveznikov v vrstah nezadovoljnih avstrijskih vojakov slovenskega izvora.

Londonška pogodba je bila mešetarska pogodba diplomacije starega kova, dočim je bila Rimska pogodba pakt, katerega je sklenila Italija s slovenskimi narodi, zaslanjenimi od Avstrije in katerega so ti slovenski narodi sprejeli "bona fide", v trdni veri, da jim bo napolnila s pomočjo Italije sora. svobodo.

Da posega sedaj Italija nazaj po Londonški pogodbi, avtomatično razveljavljani valed rimskega dogovora, to je ono, kar nas boli ter nam pogosto polaga na jezik izraz, ki gotovo niso primerni in katere vračamo pa naj prihajajo iz ust tega ali onega.

Italija bo imela v Jugoslovanih gotovo mirnega soseda in prijatelja, ki pa ob enem zahteva, da se a priori upošteva njegova prava, kajti v drugem slučaju bodo ostale za vedno prazne sanje one lepe besede o svetovnem miru, o družini narodov ter bratstvu celoga človeškega rodu.

Ob uri zmage se je v kupo našega veselja kanilo kapljico gorupa, vendar pa nas ob enem toliki zavest, da končno vedno zmaga pravica in resnica in da bosta zmagali tudi v zadevi oproščanja in svobode jugoslovanskega rodu.

Our Answer

We wish to call the attention of our readers and all those who are of good-will to carefully read the above protest and also our deductions therefrom which touch upon certain particulars which would not come before the eyes of those who are not very familiar with the situation.

We wish above all to state that the Jugoslavs are the last ones who would wish to minimize the accomplishments of Italy in the present war. The Jugoslavs, in fact, welcomed the entrance of Italy into the war because they knew well that in modern unified Italy rose an avenger not only of the countless atrocities committed by the Habsburgs gendarmes against them in Yugoslav territory but also the avenger of the wrongs which the Italian nation itself had to endure at the hands of the very same tyrant.

Italy does not forget Haynau and Guylay.

But from the time Italy entered into the war the Jugoslavs experienced a fear which unfortunately, at present, seems to have been well-founded. Certain circles in Italy — surely not the working classes and peasants — dreamt of a Great Italy similar to the dream which the German Kaiser dreamt of Middle Europe. In this Great Italy were to be included territories which no sane person can maintain are Italian in nationality, customs and traditions.

In its protest, full of bitterness, the "Progresso" says that the Allies have approved and confirmed all the Italian demands in the Pact of London.

As is generally well known this famous Pact of London was the price of Italy's entrance into the war on the side of the Allies.

Italy a member of the Triple Alliance, an ally of Austria and Germany had to leave her former allies for otherwise she would have been cut-off from the whole World. In the Pact of London which was concluded at a time when the Russian Czar was still in power, at a time when no one dreamt that the United States would ever enter into the war and still less that they would be the deciding factor in the war, Italy was allotted a great and vital part of Slovene territory without which the Slovene nation is forever destroyed and is delivered to a slow and pre-mature death.

The "Progresso" refers to this treaty and that the representative of the Italian Government, Mr. Beviione, is supposed to have said, that this treaty would be carried out to the dot.

The insincerity of the "Progresso's" protest can be seen from the remark that all suspicions of the Imperialistic aims of Italy have evaporated into air in view of the statement of Orlando, in view of the ROME AGREEMENT and in view of the frank tendency of the Italian Government toward a liberal mutual understanding.

We now ask our colleagues of the "Progresso" whether they know the simplest rules of private and public life.

According to our opinion, an agreement which was concluded last on the same subject is the one effective before any other treaty which may have been made previous. Of course it must be considered that the Pact of London was concluded with Great Britain, Russia and France whereas the ROME AGREEMENT was made with the representatives of the oppressed Austrian nations. For this reason, certain Italian circles perhaps imagine that Italy can without much ado repudiate the ROME AGREEMENT, which does not promise them as much as the Pact of London concluded with states which, excepting Russia, will decide at the conclusion of peace.

We wish to remind the "Progresso" of the fact that the ROME AGREEMENT was concluded at a time when the Italian army had to retire to the Piave and when Italy needed allies in the ranks of the dissatisfied Austrian soldiers of Slav birth.

The Pact of London was a bargain treaty of the diplomacy of the old type while the ROME AGREEMENT with Italy concluded with the Slav nations which were enslaved by Austria, these Slav peoples accepted as "bona fide" in the firm faith that with the assistance of Italy, Liberty would dawn for them.

That Italy is now reaching back to the Pact of London which was automatically nullified by the ROME AGREEMENT is what hurts us and which often brings to our tongues expressions which certainly are not moderate and which we repudiate may they come from whatever source.

Italy will certainly have in the Jugoslavs a peaceful neighbor and friend, but one which at the same time demands that its rights be respected beforehand, for otherwise those beautiful words of "World Peace, League of Nations and Brotherhood of Mankind" will remain forever but an empty dream.

At the hour of victory, there was poured into our cup of joy a drop of bitterness, but still we are consoled with the consciousness that Justice and Truth are always victorious and that they too will triumph in the liberation and independence of the Yugoslav race.

Dopisi

Tcoele, Utah.

V šolo sem hodil samo tri zime, pa vendar sem se naučil za silo pisati in brati in iz časopisov vem, da je bila Avstrija nam Slovenem mačeha. Vedno sem govoril proti Avstriji, zato pa so me nekateri moji rojaki obsodili na smrt. Nek moj rojak ima šest pravičev in je rekel, da bo vse zaklal takrat, kadar me bodo usmrtili. Govoril je še mnogo drugih stvari in tudi zoper Ameriko, dasi je ameriški državljan. Kupil je, kakor nekateri drugi njegovi pristaši, v tovarni Liberty bond, ker ga je moral. Potem pa ga je takoj v izgubo prodal. Ti ljudje se vedno mislijo, da bo kajzer vzel Ameriko.

11. novembra je bil najsrečnejši dan mojega življenja; še nikdar nisem bil tako vesel. Ti "župarji" pa so se grdo držali, kot še pikdar poprej. Nikdo izmed njih ni šel v parado, jaz pa sem se je vdeležil z ameriško zastavo v roki, ker sem že 21 let ameriški državljan. Nekoč je bil tu še en napreden rojak, pa je odšel, ker ni mogel zdržati med "župarji". Moral bi si čer tudi jaz iti, pa se jih ne bojim. S svojo družino živim ravno sredi med njimi ter me grdo gledajo kot pošasti.

Pozdravljam vse zavedne rojake in rojakinje širum Amerike.

Anton Palčič.

Forest Lake, Mich.

Se nikdar poprej nisem tako

željno ter s takim zanimanjem čital Glas Naroda, kot zdaj, ko zavzema tako važno ter odločno stališče v vseh za Slovenec važnih in koristnih zadevah.

Z velikim zanimanjem sem prečital poročilo dr. Jos. Gorjancja "Rešitev jugoslovanskega vprašanja". Isto sem obrnil ter ga ob vsaki priliki pokazem zavednim Amerikancem ki po prečitaniu istega dvomijo nad italijansko "neodrešeno Italijo". Upam, da so tudi drugi rojaki obrnili članek, ki je tako jasen in prepričljiv.

čujoc.

Ako se Italiji posreči ugrabiti naše kraje, nas čaka še krvava doba, ker mislim, da ga ni Slovenca, ki bi hladnokrvno zrl na "polaritara" v najlepših krajih naše dežele.

Tukaj nas je precej Slovencev, dasi jih je nekoliko, ki ne zapopadejo pomena Jugoslavije, pa so vendar vsi ogorčeni vsled italijanske aneksije.

S pozdravom Louis Mikulič.

Lebanon, Pa.

29. septembra je v Franciji podel na bojišču mladenič John Kočvar, sin rojaka Matije Kočvar Poročevalce.

S. R. Z. V NEW YORKU.

Pretečeno soboto, dne 30. novembra je imelo Slovensko Republikansko Združenje svoj drugi shod na 211 Graham Ave., Brooklyn, N. Y. Shoda se je vdeležilo poleg članov in članice še lepo število drugih naših rojakov in rojakinj, kakor tudi Newyorški Hrvatški Sokol. Pristopilo je 53 novih članov in članice — Slovencev in Hrvatov.

Shod se je vršil v najlepšem redu. Glavna govornika sta bila za Slovence g. L. Mue, za Hrvate pa g. Ivan Krešič.

Sklenjeno je bilo, da se tretji shod održi v soboto, ker pa kaže, da bi shod mogel postati veliki Massmeeting naše slovensko-hrvatske kolonije v New Yorku in okolici, je odbor določil, da se vrši shod v nedeljo ob dveh popoldnih v dvorani Newyorškega Hrvatškega Sokola, na 341 West 47. St. Nadalnja obvestila pričobimo v jutrnjih številki "Glas Naroda".

Republikansko gibanje se je zadnji čas tako živelo v naši koloniji, da ni več dvoma, da bo lokalna organizacija S. R. Z. štela tako lepo število članov in članice, kakoršnega se ni imela nobena druga naša politična organizacija. Rojaki navdušeno sprejemajo republikansko idejo ter z veseljem prihajajo na naše shode, kjer je vsakemu zajamčena svoboda govora, če le upošteva pristojnost in red.

To se je pokazalo na zadnjem shodu, ko se je dala beseda g. Možini. Naprosen je bil, da neovirano govori, kolikor je hotel in da razlaga svoje, če prav je v govoru napadal našo — organizacijo in to zaradi — pokojne Kriške deklaracije. — G. Možini je odgovoril g. Ivan Krešič, ki je, držeč se reda, g. Možini pobijal točko za točko njegovim trditve.

Naše načelo je: Resnica nad vse, in ker je to naše geslo, zato tudi naše orodje. Ne bojimo se javnih debat, pač pa jih želimo, in na vsakemu našemu shodu pozivljamo navzočce, da izrazijo svoje mišljenje. Mi hočemo, da vsak posamezen sam misli in potem sodi. V tem je vzrok tako lepega napredka pri naši organizaciji in v tem bo tudi vzrok končnega polnega uspeha.

Pridelovanje kopriv.

Pri Zehlendorf, v bližini Berlina, se nahaja velika farma za koprive, kjer so slednje zrasle letos do višine odraslega možkega. Cela ta industrija se vrši pod nadzorstvom odseka za surovine berlinskega vojnega ministrstva in nekako 25,000 je zaposlenih po celi deželi pri nabiranju kopriv.

V sedanjem času obstaja v Nemčiji nekako sto predilnic, v kateri se izpreminja vlakno koprive v nek, ki je tako jasen in prepričljiv.

Boljšje zdravljenje za manj denarja.

Professor Doktor B. F. Mullin
Slovenski zdravnik, specialista
411-4th Avenue, Pittsburgh, Pa.

Jas sem nastarejši zdravnik-specialista za Slovence v Pittsburghu. Zdravim že več kot 33 let bolne moške in ženske. Odravil sem še na tisoče in tisoče oseb in morem tudi vas. V zdravljenu raznih bolezni imam največ izkušnje. Rabim samo najboljša zdravila. Imam najboljši električni stroj za preiskavanje, potoma katerega ne vidi celo vaše telo kot na dlan. K menj prihajajo ljudje od blizu in daleč, da jih zdravim. Zdravim razne bolezni uspešno in naglo. Govorim čisto slovensko. Moje cene so nizke. Zanimivo me prebravate vsaki. Prišlo k meni kot k prijatelju.

Slovenske novice

Calumet, Mich.

Po večmesečni želodčni bolezni je na svojem domu, 6 Hickory St., Tamarack, previden s sv. zakramenti za umirajoče, 9. nov. umrl Josip Ovišek v starosti 47 let. V Ameriko je prišel pred 25. leti. Ves čas svojega dolgoletnega bivanja na Calumetu je delal v rudniku, deloma za Tamarack, deloma za C. & H. družbo. Ranjki je bil mirnega in prikupljivega značaja, radi tega je bil povsod priljubljen. Kakor njegov prijatelj, pokojni Josip Rom, ki se je en teden pred njim preselil v večnost, je bil tudi Josip Ovišek vnet za napredek cerkve. V času, ko se je kolektivno zidale cerkve, je bil večletni kolektor. Pogreb, ki je bil radi epidemije influence privraten, se je vršil 12. nov. iz hiše žalosti na Lake View pokopališče ob obilni vdeležbi sorodnikov in prijateljev. Poleg vdove Amalije, roj. Bahor, zapuščena se 6 nedostalih otrok. Pokojni je bil član samostojnega društva sv. Mihaela, kojega tajnik je bil skozi več let, društva sv. Cirila in Metoda št. 9 JSKJ. in društva sv. Jožefa št. 1 SKPD. Počivaj v miru!

Pokopan je bil 12. nov. iz cerkve Sveta Jezusovega.

Krščen je bil za Benedikta Antona prvorojenček Antona in Katarine Mušič iz Lauriuma.

Frank Adam iz Lauriuma je odpotoval v Milwaukee, Wis., kjer je dobil delo v eni odtonin tovarni. Tudi Josip Palčić s Hancocka se je s celo družino vred preselil v Milwaukee, Wis.

Virginia, Minn.

10. nov. je umrl na starosti 79 let Josip Rom, ki se je en teden pred njim preselil v večnost, je bil tudi Josip Ovišek vnet za napredek cerkve. V času, ko se je kolektivno zidale cerkve, je bil večletni kolektor. Pogreb, ki je bil radi epidemije influence privraten, se je vršil 12. nov. iz hiše žalosti na Lake View pokopališče ob obilni vdeležbi sorodnikov in prijateljev. Poleg vdove Amalije, roj. Bahor, zapuščena se 6 nedostalih otrok. Pokojni je bil član samostojnega društva sv. Mihaela, kojega tajnik je bil skozi več let, društva sv. Cirila in Metoda št. 9 JSKJ. in društva sv. Jožefa št. 1 SKPD. Počivaj v miru!

New Duluth, Minn.

Tukaj je umrla Katarina Pikaš, rodoin iz Tribbi v črnomeljškem okraju. Zapuščena soproga in 6 nedostalih otrok ter stariša v Wilburu, Wis., v Calumetu pa brata.

Hibbing, Minn.

John Perko je svoj čas posodil Fr. Jakoviciu denar, katerega mu pa ni hotel vrniti. Zato ga je moral tožiti. Sodnik je odločil, da Jakovič mora Perkotu plačati \$61.

Milwaukee, Wis.

Rojak Frank Uršič je stavil z

nekim gostilničarjem, da bo Nemčija prosila zavezništvo za mir na kolenih. Stavo je dobil ter je dne 11. novembra kolektal \$50. Gostilničar mu je izplačal stavljeno svoto ponižno, ker se je bal, da bi se ne izvedelo, da je "držal" z Nemčijo, zato da ne izda njegovega imena.

Mary Galla, stara 18 let, iz Crivitz, Wis., ter Bessie Shukert, stara 19 let, iz Hilbert, Wis., sta izpraznili žepa Johna Stefanu in Josephu Lindenu pri avtomobilni vožnji 25. avgusta. Omenjena sta bila okradena za \$150. Sodnik je zdaj obsodil dekleti vsako na 6 mesecev v poboljševalnico, toda je na prošnjo izpremenil kazen na dve leti pod nadzorstvo.

HARMONIKE

bodil kakršnekoli vrste izdelujem in popravilam po najnižjih cenah, a dele trpežno in zanesljivo. V popravo neselljivo vsakdo pošlje, ker sem še vedno 18 let tukaj in tem postu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravo vašim kranjcem kakor vse druge harmonike. Stare kupim ali sprejemam v zameno.

JOHN WENZEL

1017 East 6th St., Cleveland, Ohio

Kitajski zdravnik

Ako kdo izbere zdravnika, ki ima veliko izkušnjo v zdravljenju težkih bolezni z glasom, da je ozdravil svoje bolnike, tedaj je odločil modro za podajanje svojega življenja.

Svojo zdravniško prakso izvršujem že 31 let in v vseh teh letih sem izpolnil samo štiri smrtniske liste. Iz tega morete razvideti, s kako skrbnostjo sem zdravil svoje bolnike.

V zadnjih letih sem ozdravil nekaj zelo težkih slučajev. Eden je imel nadubo že 12 let in ozdravil sem ga z eno steklenico zdravil. Predno je prišel k meni, da ga zdravim, je šel k vsakemu izvešanemu zdravniku v zapadni Pennsylvaniji. Ozdravil sem enega z ohromelo hrbtenico v treh mesecih. Več bolnikov sem v petih mesecih ozdravil krvarenja pljuč. Ako želite, vam morem navesti imena gorilnomovanih bolnikov.

Druge bolezni, kakor revmatizem, sciatica, kašelji, srbečica, izpah, krvne bolezni, katere sem ozdravil, so tako mnogobrojne, da jih ni mogoče naštet. Ako pridete k meni, bom poskusil vse, da vas ozdravim, ako je mogoče že ozdraviti in to v najkrajšem času, po najnižji ceni, kjer drugi zdravniki že ne morejo več pomagati. Prisnesite ta oglas, kadar pridete.

URADNE URE:

Ob delavnikih: od 9. do 6. ure popoldne.

Ob nedeljah in praznikih: Od 9. do 1. popoldne.

Dr. Jin Fuey Moy

308 GRANT ST., BETW. 3rd & 4th AVE., PITTSBURGH, PA.

Za staro pravdo

POVEST IZ LETA 1515.

Spisal Peter Bohinjec.

"Modri oče Matijaž! Daleč je še moja pot in treba bo odriniti. Do kdaj moramo biti Bohinjeci pripravljani?"

"Sušec ima rep zavrt in nanj se še ne moremo zanesti. Vsekako je pa mali traven naš. Torej precej po Veliki noči. Pravnice obhajamo še doma, toda stoji, s palico v roki in s torbo ob rami, kakor nekaj Izraelci, ki so stoji jedli velikonočno jagnje, pripravljani na odhod iz Egiptovske sužnosti", odgovori krojač Trska namesto Matijaža, ki je molče pritrjeval, kimajoč z glavo.

"Pozdravi mi Tomaza spotoma in ga obvesti!" reče oče Matijaž odhajajočemu kmetu.

"In kaj naj storimo s temi Radovljčani?" se oglašil slikarček Grošel, sedeč na ognjišču in držeč v roki vrč z vinom. "Tako so razjarjeni na kmete, da jih hočejo kar pobiti. Ne morejo pozabiti senanjega dne sv. Lucije in vse pravice kmetov v mestu odreka. Odkar pa je tisti vikarček Plahuta na sv. Treh Kraljev dan ropal s svojo mladostjo na prižnici, tudi njemu ne prizanašajo. Je že moral pobrati svoja kopita. In kmete, ki so mu tovorili njegove prtljage iz mesta v Bohinj na njegovo novo službo, so do dobrega pretepli."

"Čujte, čujte!" se oglašajo pri-čujoči.

Grošel pa se je še bolj osrečil in nadalje pretiraval svoje poročilo: "Se celo jaz se ne čutim več varnega v mestu in pribežal sem senkaj. Odkar sem javno v gostilni zagovarjal kmete, ne marajo več zame še prijatelji moji, in zavoljo tistih slik o radovljčinskih duhovnih očetih sem jih že toliko požrl, kolikor kapljice je v tem vrču."

Očetu Matijažu ta gost ni bil posebno ljub. Toda ker so se zbirali v njegovi zvezi nezadovoljni ljudje vsake vrste, je molče potrpežljivo njegove pritožbe. Sploh pa so slikarčka radi imeli v svoji sredi, kre je bil predrzen, sposoben in šegav.

"E, Grošelček, tako hudo pa že ni, kakor si ti napovedal. Saj sem poleg Radovljčice in vem že toliko, kolikor ti", ga zavrača krojač.

"Ti si pa tak, kakor matak. Vrzi ga z zvonika dol, pa ti pade vselej na noge."

"Pa nikoli pod mizo", seže brž v besedo krojač.

Vsi se zasmejejo.

"Nocoj se preja razdira", spet nadaljuje krojač Trska. "Mi se potimo tu in premišljamo, mladina pa raja, kakor bi se svet sukal še vedno po starem. Pa saj se. Ali meniš, oče Matijaž, da se Cucek kmalu pokaže?"

"Večraj še mi je sporočil sel, da je že v Ljubljani in pričakujem ga vsak čas. Morda pride še nocoj", odgovarja Matijaž.

"No, če on pride, potlej je pa vse gotovo."

"Sporočil mi je, da pride do pe-pelnjene srede gotovo. Sel mi je pravil, da je cela Kranjska že pripravljena. Graščaki stiskajo glave in treseje se jim hlače. Silno pohlevni so postal zadnje čase, in če sem prav poučen, se je celo stari Jurij Krajski na Blejskem gradu izpremenil. Moj polbrat Tomaz, ki je bil zaprt, je že davno doma in pričakuje ga tudi v kratkem. Toda mlademu Kristofu, našemu dednemu gospodu, se trda gode. Pregarjajo ga in Bog ve, kje zdaj tiči."

Krojač se je zadovoljno nasmel in pošepetal Matijažu na uho: "Ne boj se zanj! Dobro je spravljeno. Plahuta ga ima v svojem varstvu. Morda pride še senkaj. Čudim se, da ga še ni bilo."

Ali Peter Pretnar je na glas povedal: "Pri meni se je zglasil, ko je rešil Tomaza in bežal iz grada. Stezno se mu je mudilo. Komaj je dobro odšel, že so prileteli grajski hlapci ter povpraševali po njem. Jaz pa sem jim pravil, da je bežal proti Radovljici. In poznali so svoje konje za njim. Toda on jo je pihal čez Gorjuše v Bohinj. Silno je moral razsrditi grajske. Hartman je letal kakor besen nekaj dni okrog jezera in se rotil, da mora Kristofa dobiti v pest. Stari Kozma mi je pravil, da je grajska gospa prišla skoro ob um. No, toliko lahko rečem, da Kristof je naš — do konca."

"Jaz potrebujem počitka. Trska naj ostane tu, drugi pa greste lahko pogledat, kaj mladina dela v hiši. Ne vem, da ni nič nasega mladega gospodarja blizu. Povejte mu naj pride nekoliko senkaj", reče oče Matijaž odhajajočemu.

V Klandrovi hiši je bilo vedno živahneje. Godeci so se najedli in napili, fantje so se osrečili, predice so zastajale in potiskale kolovrate v kot.

Le Svetka je predla nepretrgoma. In čim hitreje je predla, tem težje misli so se ji porajale v glavi. Pač so odmevali glasovi godbe, smeh deklet, burke mladencev, toda ona je bila otožna. Pričakovala je nekoga, dasi je imela malo nupanja. Dvoje sre se ji je pomnalo. Pa kaj — ko ti ni bila odločna. Pač je plesala s tem in onim nemo poslušala laskave besede, ali sree ji je bilo prazno. Vedela je, da pride v kratkem njen izbrani ženin. Toda kaj poroče vitez z majaronovim šopkom? Da bi ne bila zvesta poveljniku kmetske zveze — kdo bi to dovolil! Ali da bi zametala plemenitega viteza — kako bi si upala! Razdvojen sree — nesrečno sree.

Ko pride slikarček Grošel v hišo, se takoj vname novo življenje. "Jaz sem najstarejši fant in zato si prisvajam pravico, da napravim kolo."

Vsi utihnejo. On pa mogočno izdere svojo sabljo — nosilo so vsi fantje razen dveh oslabljenih gorjačev v roki — jo zažene kviku, ujamemo za ročaj ter zarise v podnice tri kolobarje.

"Prvo kolo je moje, drugo je vaše, tretje je Cucekovo."

Vsi se spogledajo.

"Po stari fantovski navadi sta dve kolesi za naju, ki imava sablji", reče eden izmed fantov.

"Saj so še tri kolesa, ne dve", odvrne Grošelj.

"A zakaj si ti prilastaš kolo, ki nisi plačal godcev, ne dobi dovoljenja od gospodarja?"

Trda bi bila predla slikarčku, da se ni Svetka kaj potegnila: "Pustite ga, fantje, on se le salil!"

"E, Svetka, Grošelček se salil je takrat, kadar hoče. Zdjaj se pa noče. Povem vam pa, da se bodete bridko kesali, ako me ne poslušate. Predno pa bo polnoči, se razvozlja vsa uganka. Da pa bodete vedeli, da jaz tudi poznam fantovske postave, vprašam tebe, Urh, ki si domač hlapec, ali bi ti ne položil orožja pred svojim gospodarjem?"

"In kdo je ta gospod, mojster Grošelj?" ga povpraša zamisljeno Urh.

"To je gospod Kristof Krajski, naš prihodnji graščak", odgovori slikar in se samozavestno obrača pe okolici.

Vsi ostrme.

Slikar pa zmagonosno pomiga Svetki, ki zapusti svoj kolovrat. In v treh kolesih se pomikajo pa-ri na okrog.

Ko je godba igrala najboljšo polskočno, ko so v divjem diru pari vrteli na okrog, da se je prah kadi bil po ozračju in plamen sfrtal na ognjišču, odpre naenkrat hišne duri gospodinja Urša in zavpije: "Urh, brž pejdi ven!"

Hipoma se ples ustavi, godeci prenehajo, pesalci gledajo, kaj to pomeni. Domači pastir, ki je zrl skozi okno iz tankih mehurjev, za-pazi zunaj tri konjike.

"Glejte, glejte, kaj je!"

Vsi se gnetejo k oknu in opa-jujejo.

zujajo v mraku nenavadne goste. "Pa saj niso Turki?" se oglašil plašljivo dekle.

"Vojaki morajo biti, ker imajo šleme", odgovarja eden izmed fantov.

"E, kaj pa, ko bi bil gospodar Kristof? Saj je pravil slikarček poprej, da je eno kolo za viteza Krajskega."

Pogledajo za Grošljem, ki pa je že odšel iz hiše za domačim hlapcem.

Hišni gospodar je sprejemal goste. Srednji jezdec na najhmem turškem konju je bil orjasko postave, zagorelih lic in ponosne hoje. Široke prtene hlače so obilno visele ob bedrih, siv plašč mu je visel na ramah, glava pa je bila pokrita s kosmato kapo z dolgim pušpanom ob strani. Izza usnjatega pasa mu je visela doiga sablja in zvenketala po nogah, ki so bile ovite v črne nogavice in obute v bele usnjate opanke.

Tudi njegova dva spremljevalca sta bila slično opravljeni: orjaska fanta najboljših let z gorjatkama v rokah.

"Bog vas sprejmi, hišni gospodar, in vas, hišna gospodinja! Kje pa imate očeta Matijaža?"

"V svoji koči so, dragi nam Cucek", odgovori mladi Klander in podaje prišlecu roko.

"In kaj dela moja Svetka?" povprašuje nadalje Notranjec.

"E, Svetka pa razdira prejo", odgovarja gospodinja Urša, smejajoč se.

"No, saj se mi je zdelo, da imate kaj takega v hiši, ker smo slišali že oddale godbo."

"Povabim te na prejo, ljubi naš Primož!" se oglašil Svetka, ki je prišla iz hiše in takoj spoznala svojega ljubimeca.

"Torej samo 'ljubi naš' in ne 'ljubi moj'?" odgovori poveljnik Cucek ter objame svojo nevesto.

"Le pridi v hišo in boš moj!" odgovori Svetka ter ga spremlja v hišo.

Godeci zagodejo, predice se pomešajo med fante, ples se začne. "Živjo naš hrabri poveljnik Cu-

ceku!" se razlega iz fantovskih gred. In Cucek zatoči tolar pred godeci, izdere sabljo in zaraja s Svetko v svojem kolesu.

Godba izigra, ples se ustavi in predice sedejo h kolovratom, Urh pa natači Cuceku majoljiko iz sode.

(Dalje prihodnjic.)

Rojaki, naročajte se na "GLAS NARODA", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Oženite se

Posilite nam samo EN DGLAR in pošlji vam bomo popis. Zasluznanski katalog z natančnim opisom. SLIKAMI, imeni in naslovi mnogih deklet in nekolicino odov, ki lahko dobrega ni postenege moža. Lahko sami pišete in sklenete srečen zakon. Mi smo zmoini storiti pošteno in dovoljeno posredovanje, zato ne štedite dolarja, ki je porredi med vam in ZAKONSKO SREČO.

Pišite še danes na:

RELIANCE F. CLUB
Box 376 Los Angeles, Cal.

PRIUČITE SE DO MAČEGA ZDRAVLJSTVA

Narava nam daje mnogo rastlin, s katerimi je mogoče zdraviti razne bolezni. Jaz imam v zalogi, prodajam ter razposiljam raznovrstne suhe rastline, cvetja, korenine in jagode, take, ki izvirajo iz vseh delov sveta. Pišite po moj brezplačni cenik. Pri tem se dobi tudi knjizica "Mali domači zdravnik". Ista obširno opisuje veliko število rastlin in daje nasvet, za katere bolezni in kako naj se rabijo. Za samo 25 centov v poštinih znakah lahko osrečite samega sebe in svojo družino s to poučljivo knjigo.

MATH. PEZDIR
P. O. Box 772, City Hall Sta., New York, N. Y.

POZOR ROJAKI!

Najuspešnejše mazilo za ženske lase kakor tudi za moške brke in brado. Od tega mazila zraslejo v 6th tednih krasni, gosti in dolgi lasje kakor tudi možkim krasni brki in brada in ne bodo odpadali in osiveli. Revmatizem, kostihol ali trganje v rokah, nogah in v križu, v osmih dneh popolnoma ozdravim, rane, opekline, bube, ture, kraste in grunte, potne noge, kurja očesa, ozebline v par-dnevih popolnoma odstranim. Kdor bi moje zdravilo brez uspeha rabil, mi jamčim za \$5.00. Pišite takoj po cenik, ki ga takoj pošljem zastoj.

Krasni Kolar za leto 1919 vsakemu zastoj, pošljite 3 cente za poštarino.

JACOB WAHČIČ
6702 Bonna Ave. NE. Cleveland, O.

Za Božične Praznike

dobite prave slovenske Columbia plošče, prav tako tudi najnovejše glasbe Columbia Gramofone pri svojem spodej podpisancu rojaku.

V zalogi ima tudi šest izbranih različnih ameriških Columbia plošč po 85c. vsaka; s krasnim cerkvenim zvonjenjem na sveti večer.

Ako naročite po pošti, prilohite 50c. več za poštarino. Cenik zastoj, pišite postj.

Velika zaloga skladne, sberne, demantov i t. d.

Za občo naročil se priporoča vaš rojak

IVAN PAJK
24 MAIN ST., CONEMAUGH, PA.

Columbia

SLOVENSKI REKORDI

10 paleev; 85 ct.

E 2778 } Po jezeru. Milka Šnajdova, sopran, s spremljevanjem orkestra.
Domovini. Milka Šnajdova, sopran, s spremljevanjem orkestra.

SVOBODA SLOVENCEM!

Konečno bodo Slovenci imeli neodvisnost in svobodno vlado, o kateri so sanjali že toliko let. Ali si ne morete domisljati, kako se tega veselo v stari domovini? Pojo svoje lepe narodne pesmi. Zakaj ne bi tega slavili z isto pesmijo: patriotičnimi arijami, narodnimi pesmimi, ki zbuja spomine na dom; zakaj ne bi peli veselih poskočnic? Tu so nekateri rekordi najlepših slovenskih melodij.

10 paleev; 85 ct.

To je ljubka pesem in globoko zamišljena s pesniškim čutom in krasno melodijo

E 1332 } Tam kjer lunica.
Pod našim okencem. Igra ciganska godba.

Krasna zbirka slovenskih četrdesepcev

E 6067 } Dva nesrečna Italijana. (Narodna.)
Oj ta soldatski boben. (Narodna.)

Najlepši valček, ki je bil še kdaj pisan

E 6066 } Šopik narodnih 1. Kvartet pevcev Glasbene Matice, Ljubljana.
Šopik narodnih 2. Kvartet pevcev Glasbene Matice, Ljubljana.

Dve narodni plesni melodiji

E 3474 } Lepa Rumunka, valček.
Hedwig, polka.

Vsak prodajalec Columbia plošč bo vesel, ako sme, za vas brezplačno igrati kateregakoli izmed teh rekordov. Vprašaj ga. Zahtevaj tudi cenik mnogih drugih Columbia rekordov v rasnih jezikih.

Kadar kupujete rekorde, vprašaj vedno za Columbia rekorde in imenuj številko. Pazi na varstveno znamko na vsakem rekordu. COLUMBIA GRAPHOPHONE COMPANY

Kupujte varstveno znamko Zdrženih držav.

Zadnji redbine Montberthier

Spisal Jean Rameau. — Za "Glas Naroda" priredil J. T.

26 (Nadaljevanje.)

— Ne, ne bom se poročila! — je odvrnila Nina in ježno pogleda la očeta. — Lahko me usmrtili, če me hočeš, toda ta človek ne bo postal moj mož!

— No, videli bomo, videli.

— Da, videli bomo. — In ti boš morda videl stvari, o katerih se ti sedaj še ni niti ne sanja.

— Kaj hočeš reči s tem?

— Da te bom zapustila, oče, da bom odpotovala v London ter dobila Mihaela, če ne boš prenehal govoriti o tem gospodu Saverne.

— Pojdi, pojdi! — To je blebetanje.

— Ne, oče, to ni nobene blebetanje. — Ali veš, da sem že enkrat odpotovala? — Odpotovala sem, ko si bil ti v Belgiji.

— Odpotovala?... Z Mihaelom?

— Da, z Mihaelom. — Le pomiri se. — Daleč nisem prišla, in so me nezavestno privedli domov. Še prej sem omedlela, predno sem dospela na postajo. Da pa nisem odpotovala, ni moja krivda. Lahkega sreča bi odšla, o tem bodi prepričan. Če bi bil Mihael malo manj pošten, bi dobil prazno hišo, če bi se vrnil. — Edino on ni hotel. — To je cela stvar.

Grof je prebledel in je bil zelo presenečen. Kaj takega ni pričakoval od svoje hčere, ki je bila ponavadi tako mirna in tiha. Gledal jo je z izbuljenimi očmi kot da bi je ne poznal. Zdela se mu je kot tujica. Njen glas je bil drugačen kot ponavadi, take odločnosti ni pričakoval od nje.

Ko je Nina izprevidela, kakšen utis so napravile na očeta njene besede, se je porodilo v njenem srcu kesanje.

Položila je roko na srce ter sklonila glavo rekoč:

— O, oprost, oprost! — Jaz sem bila silno nesrečna. Nikoli več te ne bom razžalila, če boš pozabil na gospoda Saverne. — Kaj želiš, oče? — Srečna bi bila, če bi te mogla razveseliti. Vse storim za te, samo s tem človekom se ne morem poročiti. Preveč ga sovražim, da bi bila zmožna kaj takega. — Ne morem, ne morem!

Zatem je začela poljubovati očetu roko ter jo močiti s svojimi solzami.

Oče je pa vprašal:

— Prestrašiti si me hotela, kaj ne? — Kaj ne, da nisi pobegnila?

— Ne, ne oče, motiš se! — Vse je res. — Samo gospo Dupin vprašaj — je odvrnila.

Začel se je izprehajati po sobi ter si je neprestano gladil z roko čelo. Nobene besede ni izpregovoril. Nekaj časa je postal pri oknu, potem je pa molče odšel iz sobe.

O ovrtnici ni več govoril, pa tudi slike postelje ni več pogledal. Toda po par dneh se mu je tako skrivil hrbet kot osemdesletnemu staremu in tudi lasje so mu čisto posiveli.

Njegova hči mu je zadala strašen udarec, ko mu je rekla, da se ne oče pod nobenim pogojem poročiti z gospodom Saverne. Nobene rešitve ni videl več. Pred njimi sta stali revščina in sramota. On, ki ni še nikdar mislil na bodočnost, se je tresel pred bodočnostjo.

Spomladi, ko je hotel odpotovati, je imel na razpolago še hišo v Alžiru. Tedaj bi bil lahko prodal grad, zavedajoč, da ima kam iti. Zdjaj pa nima ničesar več. Grad je zadolžen čez streho, hiša v Alžiru je zadolžena.

Slednjič je poiskal rešitve pri svoji hčeri. Še enkrat ji je razložil, da ne more drugače rešiti očeta kot če se poroči z gospodom Saverne. Toda hči ni hotela ničesar slišati o tem. Bila je gluha za vse njegove prošnje.

Povedal ji je, da bosta morala v najkrajšem času zapustiti grad in gozd, da bosta morala kot beršača po svetu, da bosta zaničevana, da bosta stradala in da ju bo vsak zaničeval.

Toda nji je bilo vseeno. Da, aprila meseca bi bila z veseljem vzela gospoda Saverne, toda odkar se je seznanila z gospodom Valinom, ga ni hotela več poznati.

— Ne, ne morem, ne morem, ne morem — je jokala in na kolenih prosila očeta, naj ne govori več o tem. Saj bi rada, vrjemi mi oče, toda ne morem. In če me prisiliš do tega, ne boš nič na dobičku. Kajti predno bi zamogla v cerkvi izreči besedico "da", bi umrla. Ne bom se usmrtila sama, toda srce mi bo počilo. Vrjemi mi, oče, da bo tako.

Ko je odpotoval Mihael Valin, je začel gospod Saverne zopet hoditi krog gradu. Nimi je bil sicer obljubil, da ne bo prišel pred njene oči, dokler ne bo ona izrecno zahtevala, pri tem pa ni zamudil nobene prilike, da bi se ji pokazal.

Imel je nešteto vzrokov in izgovorov.

Nekoč je rekel, da se klati po gozdu divji prešič, katerega mora ustreliti. Drugipot je prišel z neko tekočino in rekel grofu, da je to nova iznajdba. Če se s to tekočino namaže drevje, preneha trohneti.

Gospod Montberthier ga je vdano poslušal, odgovoril pa ni ničesar. Samo zastokal je večasih.

Kadarkoli je pa prišel gospod Saverne, je je pobegnila Nina v tretje nadstropje ter se zaprla v čimnatno.

Kadarkoli je bila v bližini tega človeka, jo je občila kurja polt. Grofu pa nikakor ni šlo v glavo, zakaj je njegova hči taka. Veliko si sicer ni upal govoriti žnjo, samo večasih ji je rekel:

— Ali ne vidiš, hčerka moja, kako te ljubi Armand? — O, deklica, to bi bil zakonski mož! — Boljšeje si ne moreš predstavljati. — Krog prsta bi ga lahko vila. Boš videla, boš videla, še kesala se boš. Zelo kesala.

Toda ona je bila nelzprosa, grof je bil pa vedno bolj obupan. Starinarju v Antwerpen je pisal, da ne bo kupil postelje, ker mu ne ugajajo moderne noge. Pristavil je, da bi rad dal par tisočakov, če bi ne bilo na nji ničesar modernega.

In ko je starec pisal to pismo, je jokal. Debele solze so mu padale na popir in mizo. Zdela se mu je kot da se za vedno poslavlja od najslabšega, kar ima na svetu.

— Kdo bo kupil to posteljo? — je premišljeval. — Kdo bo njen srečni lastnik?

Bil je tako ljubosumen kot je ljubosumen fant, kateremu odpeljejo dekleta. Skrbela ga je pa tudi njegova ostala zbirka. Solznic čiš je opazoval cerkvene stole, katere mu je podaril gospod Armand, slike, katere je bil nakupil tekoma dolgih let, svečnike, omare, skrinje itd.

Kaj se bo zgodilo z vsemi temi stvarmi? Kdo bo užival pri pogledu nanje? Najbrže jih bo kupil kak bogat žid, ter z velikimi črkami oglasil v listih, da se mu je posrečilo dobiti nekaj nepreeljivega.

Ne, ne, kaj takega se ne sme zgoditi. — Toda kaj hoče, ker ni nikjer nobenega izhoda.

29. oktobra je bilo grofu Montberthieru jasno, da ne bo mogel naslednjega dne plačati svoje služinčadi.

Ves preplašen je poiskal Nino ter ji potožil. Rotil jo je pri živem Bogu, naj se premisli in naj ne bo tako nespametna. Samo reči ji je treba: Dobro, se bom pa poročila z gospodom Armandom — pa bo vse dobro. Zaenkrat bi pa tudi zadostovalo zastaviti nakit.

Toda deklica ni hotela ničesar slišati o tem.

— Ne morem in ne morem! — je bil njen edini odgovor.

Grof je ves potr odšel ter se odpravil proti Saint-Amandu, hoče obiskati žagarja Cadureta.

Po preteku dveh ur se je vrnil ves vesel in izročega obraza.

— Druga Nina, Caduret je kupil še nek drug grad. Sedaj bo ona izprevidela, da ni nobenega drugega izhoda ter da ti se kaže

Almanah zastonj!

Vsem svojim prijateljem in vsem onim, ki se poslužujejo naših zdravil naznanjamo, da smo založili vse lekarnarje z zadostno množino Severovih kolektarjev. Zahtevajte ga in dobite ga brezplačno.

Severov Almanah za Slovence za leto 1919

vsebuje zopet vse običajne podatke o kolektarju, njegove izpremembe, vremensko napovedovanje, zanimivo čtivo in zdrave šale. Tako združuje informacije z zabavo, vsled česar si vsaka družina želi to malo knjigo.

Zahtevajte ga v lekarni, kjer kupujete Severova zdravila. Ako ga ne morete dobiti, pišite naravnost nam ter nam pošljite tudi naslove svojih prijateljev.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IA.

Kašelj in prehlad

sta si torariša, ki vedno in povsod prežita na človeka. Bodite pazljivi. Vstavite ga takoj pri začetku. Nikar mu ne dovolite, da bi se trdno naselil. Preženi ga takoj. Rabi

Severov Balsam za pljuča

(Severa's Balsam for Lungs), ki vstavi kašelj, odpravi hripavost, olajša pljuvanje ter odzdravi vnete in razburjene organe. Poleg tega pa tudi vzamite

Severov tablete zoper prehlad

(Severa's Cold and Grip Tablets), da odpravijo prehlad.

Cena Severovega balzama za pljuča: 25 in 50ct. Cena Severovih tablet zoper prehlad in influenco: 20ct. Severova zdravila se prodajajo povsod pri vseh lekarnarjih. Ako jih ne morete dobiti pri svojem lekarnarju, naročite jih pri

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IA.

drugače kot poročiti se z gospodom Saverne. — To je tvoja dolžnost.

— Ne, oče, tega ne smatram za svojo dolžnost.

(Dalje prihodujič.)

Vrednost starih čevljev.

Stari čevlji, katere mečemo na smetišče, imajo precejšno vrednost. Namočiti se jih v vodi, odstrani vso nesnago, vse zreblje in podžite ter izpremembe v gosto maso, iz katere se izdeluje zidni papir, zastore itd. Čim finejša je prvotna kakovost usnja, tem boljše je material, ki se ga dobi tem potom. Knjigovezi in izdelovalci okvirjev poznajo tudi vrednost te mase in slednjo se uporabljata tudi za izdelovanje streh najbolj luksurijskih avtomobilov in drugih vozov.

Nov izbruh španske influence.

Potem ko je epidemija influence na Španskem letos spomladaj pomehala, je bilo poletje izvanredno suho in suša po celi deželi je bila taka, da se večje niso spominjali niti najstarejši ljudje. Sedaj pa se je epidemija zopet pojavila in sedaj se v veliko močnejši obliki, kot pravi madriški poročevalce organa ameriške zdravniške zveze. Vse kaže, da se je v gotovih krajih razvila oblika te bolezni, ki postane usodopolna v teku par ur. — Dočim pišem to, je nekaj mest v katerih je zbolel vsak prebivalec dočim je neki drugi kraj, v katerem jih je med 500 komaj sedemdeset na nogah. Vsi drugi se potne in tresejo v svojih posteljah ter čakajo prihoda zdravnika, ki je vedno resnični junak ter tudi žrtve nezadostne zdravstvene organizacije.

NAZANILLO.

Tužnim srecam naznanjam žalostno vest, da je 12. novembra umrl moj brat

JOHN TOMAN

po kratki in mučni bolezni influence in pljučnici v starosti 40 let. Doma je bil iz Ribnega pri Blejskem jezeru. V Ameriki je bival 12 let. Tukaj zapuša mene žalujčega brata, ženo in 3 nedorastle otroke, v starem kraju pa očeta, 4 sestre in enega brata, če so še pri življenju.

Anton Toman,

R. D. 7, Box 22, Johnstown, Pa.

NAZANILLO IN ZAHVALA.

Tužnim srecam naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da mi je moja ljubljena žena, oziroma mati 6 nedorastlih otročičev

ANA MIHEVC

za vedno v Gospodu zaspala, previdena s sv. zakramenti, dne 20. oktobra.

Prisrčno hvalo izrekam Father Tomiču, ki so nas obiskali v bolnišnici; lepa hvala vsem, ki so nas obiskali v boleznih in ki so nam stregli; iskreno hvalo izrekam mojima dvema bratom, ki sta se potrudila za udoben pogreb in sta ranjko spremita k večnemu počitku.

Tebi, nepozabljena soproga in mati, naj večna luč gori! Dolino solz si zapustila in se preselila v večni raj; prestala si zemeljsko trpljenje in v večno šla si življenje, kjer naj ti večno sonce sijeta ter mir in pokoj naj ti bo!

Zalujoči ostali: Jacob Mihevc, soproga, Sophie, Mary, Vida in Annie, hčerke. Frank in William, sinova. Forest City, Pa., dne 19. novembra 1918.

ZAHVALA.

Tem potom se iskreno zahvaljujem društvom sv. Jožefa in sv. Vida št. 25 KSKJ, ker sta mi v tako kratkem času izplačala smrtnino po mojem ranjkenj moju Jožetu Gorenšiču. Še enkrat lepa hvala! Društvom pa želim uspešnega uspeha. — Babi Gorenšič, 1189 East 61. St., Cleveland, Ohio.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Avstrijkinja v San Francisco, Cal. — Kadar pišete, bodite toliko pošteni, da podpisete svoje ime. Vsak človek, ki meni, da za stopa pravo stališče, bo tudi imel toliko poguma, da se bo podpisal. Veste, da vam vest ni čista, zato ve skrivate za plotom in lajate na mimoidoče. Izpreobrnite se, kajti zadnji čas je!

S. L., Silver Springs, N. Y. — "Dolgo ne more tako biti", da tako so govorili naši očtje že davno in zgodilo se je, da ni moglo več tako biti. — Res je, da žandarjeva beseda več velja kot pa navadnega umrljivega človeka, toda pri volitvah ni imel niti enega glasu, tem manj za 50 kilometov.

F. K., Niles, Ohio. — Ako ste dobili pismo, aore dobiti Vaše pismo tudi odposilatelj. Samo pišite, Cenzura je še vedno, zato je boljše, ako pišete v angleščini. Če ne obvladate angleščine, povejte svoje misli svojemu prijatelju, ki zna dobro angleško in vam bo prestavil.

J. M., Butte, Mont. — Ujetnikom v Italiji morete pisati. — V Mestni hranilnici ljubljanski nalozeni denar je varen.

I. S., Jordanville, N. Y. — To veste, da smo vedno priobčevali Vaše dopise, kadar ste poročali o Vaših razmerah, toda o tem, kako se ne razumete pri društvih, rajše ne priobčujemo. Poročate kaj drugega, pa bomo radi objavili.

Rojaki, naročajte se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Zelo rad bi izvedel za moje brate LUKO, ANTONA in JANEZA GLAZAR. Doma so iz vasi Loko pri Trstu. Nahajajo se nekje v Coloradi. Ker jim imam poročati nekaj važnega, želim, da se mi zglasijo. — Andrew Glazar, 1136 N. Holmes Ave., Indianapolis, Ind. (3-5-12)

Želim izvedeti za naslov svojega brata JOZEFA ŠIMC, doma iz fare Stopiče pri Novem mestu na Dolenskem. Pred nekaj časom se je nahajal v Butte, Montana. Ker mu imam poročati zelo važne stvari, želim, da se mi oglasi na naslov: Peter Sime, 750 North Holmes Ave., Indianapolis, Ind. (3-5-12)

Rad bi izvedel za naslov svojega sina MARTINA BANIČ, doma iz vasi Vrh pri Dova, fara Stopiče pri Novem mestu na Dolenskem. Pred enim letom je bil v Johnstownu, Pa., in zdaj mi ni znano, kje se nahaja. Prosim cenjene rojake, ako kateri ve za njegov naslov, da mi naznani, ali pa naj se sam javi svojemu očetu, ker mu imam poročati zelo važne stvari. — Martin Banič, 741 Holmes Ave., Indianapolis, Ind. (3-5-12)

Rad bi izvedel, kje se nahaja mojega brata sin MATIJA MAHNE. Doma je iz Tatre na Primorskem. Lanako leto se je nahajal v žumi v Pennsylvaniji, zdaj pa ne vem, kje se nahaja. Prosim cenjene rojake, da mi blagovoljivo naznani njegov naslov, ali naj se sam javi, ako bere ta oglaš. Njega za njegov stric: Anton Mahne, Box 101, Oakview, Colo. (3-5-12)

Zapadna Slovanska Zveza

USTANOVLJENA 5. JULIJA 1908 INKORPORIRANA 27. OKTOBRA 1908

WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION

Glavni sedež: Denver, Colorado.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: JOSEPH PRIJATEL, 5232 Wash. Street, Denver, Colorado. Podpredsednik: ANTON VODIŠEK, 424 Park Street, Pueblo, Colorado. I. tajnik: FRANK SKRABEC, 4464 Washington St. Denver, Colo. II. tajnik obnem zapisnikar: J. CANJAR, 4622 Grant St., Denver, Colo. Stajnik: JOE VIDETICH, 4485 Logan Street, Denver, Colo. Zaupanik: JOHN PREDOVIČ, 4837 Washington St., Denver, Colo.

NADZORNI ODBOR:

1. nadzornik: JOHN GERM, 316 Palm Street, Pueblo, Colorado. 2. nadzornik: FRANK HENIGSMAN, 1230 Berwind Ave., Pueblo, Colo. 3. nadzornik: MIHALJ KAPSCH, 508 N. Spruce, Colo. Springs

POROTNI ODBOR:

1. porotnik: PETER MEDOŠ, Route 8, Box 166, Pittsburgh, Kansas. 2. porotnik: JOHN HOČEVAR, 514 West Chestnut St., Leadville, Colo. 3. porotnik: JOHN JAKŠA, Box 272, Louisville, Colorado.

VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. R. S. BURKET, 4487 Washington St., Denver, Colo.

URADNO GLASILO: GLAS NARODA, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y. Vse denarne nakaznice in vse uradne stvari se pošiljajo na gl. tajnika, pritožbe na predsednika gl. nadzornika odbora, prijave svede pa na predsednika glavnega porotnega odbora.

Zakaj hočemo Slovenci demokracijo? Ker smo bili od nekdanj seboj plemstva. — To je dokazano v članku "Poglavje o stari slovenski demokraciji", priobčenem v

Zdravim samo moške.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specialist v Pittsburghu in ima 28-letno izkušnjo v zdravljenju moških boleznih.

Zastupljenje krvi zdravi s slovitim 608, ki ga je imel profesor dr. Ehrlich. Ako imate izpuščaje iz mozole po telesu, v grlu, ako vam izpadajo lasje, ves boli v kosteh, pridite in ščitil vam bom kri. Nikakor ne čakajte, kajti ta bolezen se prene naprej.

Vso izločevanje iz kanala za izpuščaje vode zdravim po naj-novejši metodi in v kolikor mogoče kratkem času. Kadar spoznate, da imate več moške moči, ne čakajte, temveč pridite in vrnil vam bom moško moč. Kilo ozdravim v 30 urah brez operacije.

Bolečine v mehurju, od česar prihajajo bolečine v hrbtu in križu, palenje pri mokrenju in ostale bolečine te vrste zdravim z največjo gotovostjo.

Revmatismem, trganje, bolečine, otekline, lišaj, škroflje in druge kožne bolezni ki nastanejo vsled nečiste krvi, ozdravim v kratkem času, da ni treba ležati.

Uradne ure: V ponedeljek, sredo in petek od 8. jutraj do 5. popoldne. V torek, četrtek in soboto od 8. jutraj do 8. večer. V nedeljo do 2. popoldne.

Po pošti ne delujem. Pridite osebno. Ne poznajte ime in številke Dr. KOLER, 638 PENN AVE. PITTSBURGH, PA.

Ali ste bolni?

Ako imate kako bolezen, ne glede na to, kako dolgo in ne osrdnje se na to, kateri zdravnik vas ni mogel ozdraviti, pridite k meni. Vrnili vam bo vaše zdravje.

Oddaljenost ali pa pomanjkanje denarja naj vas ne skrbljuje. Vse zdravim enako: bogate in revne. Jas sem v Pittsburghu najboljši specialist za moške in sem nastanjen že mnogo let. Imam najbolje opremljen urad, tudi stroj za X-žarke, s katerimi morem videti skoli vas, kakor skoli steklo. Imam svojo lastno lekarno, v kateri se nahajajo vse vrste domačih in tujih zdravil. Ne bodite beženi in pridite k meni kot k prijatelju. Govorim v vašem jeziku. En obisk vas bo prepričal, kaj morem za vas storiti.

Imam Ehrlichov slovit 608 za krvne bolezni in ozdravim bolezni v nekaj dneh. Ozdravil sem tisoče slučajev ostalosti, kožne bolezni, revmatizma, ščitnice in jetrne bolezni, rbenje, masele in vse kronične bolezni.

Prof. Dr. H. G. BAER,

611 SMITHFIELD ST., PITTSBURGH, PA. nasproti pošte. VAŽNO.—Održi to in prinesl s seboj.

Dr. LORENZ 644 Penn avenue Pittsburgh, Pa.

EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK SPECIJALIST MOŠKIH BOLEZNI

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih boleznih. Jas sem že ozdravil med 28 let ter imam izkušnjo v vseh boleznih in ker sem slovenski, ste vas ozdravim in razumem in spoznam vašo bolezen, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skozi 28 let sem pridobil posebno skušnjo pri zdravljenju moških boleznih. Zato se morete popolnoma zaneseti na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite kmalu.

Jas ozdravim nastupljeno kri, masulo in lišo po telesu, bolezni v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, stare rane, živčne bolezni, otekelost, bolezni v mehurju, ledicah, jetrah in ledenih, črnico, revmatizem, katar, slato šilo, navduho itd.

Uradne ure so: V ponedeljek, sredo in petek od 8. ure jutraj do 5. popoldne. V torek, četrtek in soboto od 8. ure jutraj do 8. ure večer, ob nedeljah pa do 2. ure popoldne. — Po pošti se zdravim. Pridite osebno. Ne poznajte ime in naslov: Dr. LORENZ, 644 Penn ave., Pittsburgh, Pa.

Nahajati drugi zdravnik radije tolaži, da vas razumejo. Jas sem hrvelsko da se strahuje križe, zato vas hitje ozdravim.